

новаторів; належного матеріального і морального заохочення авторів пропозицій, винаходів і розробок; створення умов для підтримки ефективних комунікацій винахідників з колегами як всередині фірми, так і за її межами; визнання внеску новаторів і розробників; просування по службі. При організації та заохоченні праці винахідників повинна розроблятися особлива політика, що охоплює велике коло правових, фінансових, організаційних та інших напрямків, і повинен застосовуватися досить широкий спектр стимулюючих дій, які сприяють розвитку науково-технічної діяльності в ФК.

Висновки. Проведені дослідження свідчать, що впровадження сучасних підходів в управління комерціалізацією інтелектуальної власності в фармації дозволить ФК забезпечувати і розвивати якість й ефективність діяльності, збільшувати на фармацевтичному ринку України частку вітчизняних препаратів, доступних для широких верств населення.

Півень О.П., Сліпченко Г.Д.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Український ринок ноотропних лікарських засобів і перспективи створення інноваційних препаратів

fmm@nuph.edu.ua

В останній час обсяги інформації, з якими стикається людина, ростуть незвичайно високими темпами. На думку спеціалістів на протязі 3-х останніх десятиліть було створено інформації більше, чим за попередні 5-ть тисячоліть. У зв'язку з цим в сучасних умовах збільшується кількість інформації, яку необхідно сприйняти, проаналізувати, переробити, а необхідне запам'ятати. Це призводить до підвищення навантаження на нервову систему, що і є причиною збільшення потреби у ноотропних лікарських засобах, які впливають на покращення пам'яті, сприйняття, уваги, розумової діяльності, навчання та ін.

Метою тез є проведення маркетингового аналізу ринку ноотропних лікарських засобів в Україні та визначення перспектив створення інноваційних лікарських засобів.

Нами проведено аналіз українського ринку препаратів з ноотропним ефектом, що за АТХ- класифікацією відносяться до різних груп класу N - Нервова система (N03AG - похідні жирних кислот; N05BX - інші анксиолітики; N06B - психостимулятори, засоби, що використовуються при синдромі порушення уваги і гіперактивності, і ноотропні засоби; N06D - засоби, що використовуються при деменції, N07AX - інші паросимпатоміметики; N07XX - інші засоби, що діють на нервову систему). Станом на 01.01.2017 року український ринок ноотропних препаратів представлений близько 300 лікарськими препаратами (ЛП) на основі 35 субстанцій (міжнародних непатентованих найменувань). Більшість з них - це монопрепарати синтетичного походження (87%). Проте досить широкого поширення у медичній практиці набули препарати і природного походження (13%). Комбіновані ЛП складають трохи більше - 7%. Ці препарати відрізняються між собою походженням, складом, фармакологічним ефектом, побічними діями, показаннями до застосування.

Асортимент формується переважно (64%) за рахунок іноземних виробників, таких, як Німеччина, Індія, Російська Федерація, Польща, Словенія, Іспанія та ін.. 36% асортименту на ринок України поставляють вітчизняні виробники: ЗАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», ЗАТ НВЦ «Борщагівський ХФЗ», ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», АТ «Галичфарм» (корпорація «Артеріум») та ін.. Ноотропні лікарські засоби (ЛЗ) виробляються в різних лікарських формах: таблетки, капсули, пігулки, сиропи, суспензії, розчини для ін'єкцій і інфузій, розчини для перорального застосування, порошок дозований у пакетах. Аналіз показав, що на препарати в формі таблеток приходить найбільша частка - 67%, розчини для ін'єкцій займають 21%, капсули - 6%, розчини для орального застосування -3%. На інші лікарські форми (краплі, гранули, порошок дозований у пакетах,

розчини для інфузій) приходиться 3%. Синтетичні препарати на українському ринку представлені різними біологічно активними речовинами, такими як пірацетам, піритинол, цитоколін, вінпоцетин, кислота гамаамінобутирова та її похідні та ін.). Препарати рослинного походження більш одноманітні як за хімічним складом, так і за лікарською формою. Так, при захворюваннях, які супроводжуються зниженням інтелекту, порушенням пам'яті, запамороченнями, широко використовують препарати рослинного походження. Це монопрепарати на основі листя Гінкго дволопатевого в формі капсул (10 препаратів), 7 препаратів в формі таблеток, вкритих оболонкою, і по одному препарату в формі крапель оральних і розчину орального.

Для визначення переваг споживачів щодо ноотропних ЛП було проведено опитування відвідувачів аптеки в місті Харкові. Середньостатистичний портрет відвідувачів аптеки має такі ознаки: жінка віком від 41 до 55 років з вищою освітою, має родину і дітей (дитину) з середнім місячним доходом на одного члена родини від 2000 до 3000 тис. грн. Серед опитаних, що приймали ноотропні препарати, всі відчували покращення після їх прийому. Більше половини відвідувачів приймали ноотропи з профілактичною метою. Залежно від вікової категорії споживачі віддають перевагу певним лікарським формам. ЛП в формі таблеток обирають 58% опитаних, в формі капсул - 22%. 70% опитаних вважають, що застосування ноотропних препаратів рослинного походження краще впливає на їх стан. Більше половини опитаних віддає перевагу вітчизняним препаратам, найбільша кількість покупок припадає на препарати вартістю від 100 до 150 грн.

За відповідями спеціалістів (провізорів) встановлено, що 71% відпущених в аптеках ноотропних ЛП - це безрецептурні препарати.

Для встановлення при яких патологічних станах частіше призначають ноотропні лікарські препарати нами було проведено анкетування лікарів міської лікарні. У опитуванні прийняли участь лікарі таких профілів:

невропатологи (40%), терапевти (30%), педіатри (30%). Дослідження показали, що 63% опитаних лікарів призначають ноотропні ЛП часто, а 37% лікарів - досить рідко. Встановлено, що невропатологи частіше призначають ноотропні препарати при таких патологічних станах, як хронічна недостатність судин головного мозку, наслідки порушення мозкового кровообігу, нейроінфекції, інтоксикації, черепно-мозкові травми, ішемічний інсульт, мігрень, неврозоподібні розлади, вегето-судинна дистонія. Терапевти частіше призначають ноотропні препарати при хронічній недостатності судин головного мозку, наслідках порушення мозкового кровообігу, ішемічному інсульті, астено-депресивному синдромі, порушенні сну, зниженні розумової діяльності, мігрені, вегето-судинній дистонії. Педіатри частіше призначають ноотропні препарати при зниженні розумової діяльності, розумовій відсталості, дитячому церебральному паралічі, вегето-судинній дистонії.

Проведені дослідження дозволяють зробити висновки, що при створенні вітчизняного інноваційного ноотропного ЛП доцільно орієнтуватись на препарат рослинного походження безрецептурного відпуску у формі капсул (таблеток). Просування такого препарату на ринку відповідає існуючим перевагам споживачів щодо вибору ноотропного ЛП.

Тімченко О.Д.

Харківський державний університет харчування та торгівлі, Харків, Україна

Тенденції розвитку інноваційної діяльності України

Основним завданням держави є створення сприятливого інноваційного клімату та фінансово-ресурсна підтримка інноваційної активності підприємств малого бізнесу. Високий рівень інноваційності продукції та її конкурентоспроможності обумовлюється перш за все пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки та ефективністю їх реалізації у